

#Бібліо_акценти

Газета Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки

Рік Новий – казковий час,
Хай здивує щастям Вас
Це рік добра і рік кохання.

Тож прийміть від нас вітання:
Будьте добре та здорові,
Побажаєм Вам любові,
Світла й радощів багато,
Щоб життя було, як свято!

Читайте у номері:

- Кілька миттєвостей року.....2
- Як опанувати гаджети.....3
- Новинки літератури.....4
- Найвища ялинка Європи.....7

- Як святкували Новий рік століття тому.....8
- Таємні заняття наших співробітників.....10
- Шукаємо «країну навпаки».....12

Згадаймо найцікавіші напрями роботи і заходи 2017 року

РІК ЯК ОДНА МИТЬ



- Відзначали Рік Японії в бібліотеці

- Допомагали усім охочим здобувати комп’ютерну освіту світового рівня (ІТ-курси від фонду Brain Basket)

- Навчали бібліотекарів області

- Вчили користувачів не боятись гаджетів («Планшет. Смартфон. Включили... Що далі?»)

- Почали впроваджувати Універсальну десяткову класифікацію*

- Сприяли розвитку україномовної Вікіпедії

- Довели, що «Ваш гід – бібліотека»

- Розбиралися із темою «Публічні бібліотеки в умовах об’єднаних територіальних громад»

- Допомогли зрозуміти молоді, що «Кохання завжди поруч»

- Організували зустріч учасників проекту «Відчуй Україну»

- Заохочували прагнення до нових знань в учасників клубу квітникарів «Лілея»**

* Кабінет Міністрів України з 2017 року вирішив перевести українські бібліотеки на використання Універсальної десяткової класифікації (УДК) замість Бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК). УДК широко використовується у всьому світі для систематизації творів друку, організації каталогів. Для читачів це означає зміну роздільників у систематичному каталогі, якщо ви звички шукати книги за певними розділами (індексами) ББК. У будь-якому разі, знайти необхідний роздільник як і раніше допоможе черговий бібліограф, який знаходиться у залі каталогів.

** Детальніше про всі заходи завжди можна дізнатися на сайті в розділі «Новини та події», на сторінці Facebook <http://library.kharkov.ua/library/events/> <https://www.facebook.com/KharkivOUNB/>.



РЕГІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР:

ТРЕНУЙСЯ! НАВЧАЙСЯ!

#жити разом з гаджетами

Нестримне прагнення до навчання – ось що об'єднує всіх користувачів Регіонального тренінгового центру (РТЦ). Ні декретна відпустка, ні поважний вік не стають перепонами на шляху до нових знань.

З кожним роком у старшого покоління зростає інтерес до комп'ютерної грамотності, літні люди навчаються користуватися планшетами, смартфонами і мобільним інтернетом.

Бібліотекарі-тренери навчають своїх відвідувачів працювати з комп'ютерною технікою, різноманітними програмами для роботи з ПК. Курси з комп'ютерної грамотності «Основи комп'ютерної грамотності. Основи роботи в Інтернеті» популярні серед різних верств населення, користувачів всіх відділів бібліотеки, підопічних Московського центру соціально-го обслуговування пенсіонерів, самотніх і непрацездатних громадян Харкова.

У тренінговому центрі навчають користуватися онлайновими послугами (від комунальних платежів до придбання квитка), спілкуватися з друзями та рідними з віддалених куточків світу за допомогою програми Skype, здійснювати покупки через Інтернет, встановлювати корисні програми...

Також наші тренери - гіди для бажаючих зануритись у світ мобільних гаджетів. «Включили... Що далі?» - питали учасники тренінгу. Юлія Сурова та Ольга Зубренко



знають, що далі, та запрошують тих, у кого виникає це питання, на наступні #гаджет_коучинги.

У чому ж секрет успіху курсів? Мабуть в тому, що тренери відповідають на питання учасників, акцентують увагу на практичних вправах та індивідуальних консультаціях, намагаються кожному учню приділити увагу.

Окрім того, у бібліотеці діє «Майстерня медійної грамотності». Чому важливо бути медіаграмотним? Що таке інформація? Що таке пропаганда? Як не стати мішенню маніпуляцій та дезінформації? Як перевірити інформацію на достовірність? Відповіді на ці питання, а також навички критичного мислення при роботі з інформацією можна отримати під час тренінгу.

Чи можливо поєднувати декретну відпустку та навчання? Можна, і це довели учасниці проекту «Technology Nation» від фонду Brain Basket. Вони навчаються основам веб-розробки та веб-дизайну, щоб надалі мати можливість працювати

віддалено, приділяючи увагу і роботі, і своїй родині.

Крім того, фонд Brain Basket за підтримки Адміністрації Президента України та в рамках програми «Technology Nation» реалізовує на базі бібліотеки ще один проект. Всі бажаючі мають можливість абсолютно безкоштовно з нуля отримати базові навички для подальшої роботи у сфері IT-технологій (як технічні знання, так і англійську та «soft skills»).

Бібліотекарі теж прагнуть постійно оновлювати свої знання та навички. Поспілкуватись із однодумцями та підвищити свою кваліфікацію – на це спрямовані професійні тренінги для бібліотечних працівників. На базі РТЦ щорічно проводяться курси підвищення кваліфікації бібліотечних працівників Харкова та області, семінари, Клуб професійного та творчого спілкування директорів. Цього року головними темами були: «Ресурси і послуги публічної бібліотеки в умовах об'єднаних територіальних громад» та «Впровадження УДК в практику роботи публічних бібліотек».

Юлія Миколаївна Сурова, співробітник інтернет-центру

НАША КОМАНДА



Тренер Сурова Ю. М.



Головний тренер
Грачова Н. М.



Тренер Зубренко О. В.

Книжкові акценти-2017

Пропонуємо невеликий огляд нових цікавих книг, що надійшли за програмою «Українська книга» до бібліотеки.



Почнемо, мабуть із всесвітньовідомих та популярних творів. Це роман лауреата нобелівської премії 2017 року Кадзуо Ішігуро «Не відпускати мене», «Подив і тремтіння» бельгійки Амелі Нотомб, «Хлопчик у смугастій піжамі» ірландського письменника Джона Бойна, «Подорож» польсько-ізраїльської письменниці Іди Фінк, «Вегетаріанка» південнокорейської письменниці Хан Канг.

Кадзуо Ішігуро - британський письменник японського походження. Його книжка «Не відпускати мене» — це роман з елементами наукової фантастики та антиутопії, розповідь про пошук відповідей, любов, дружбу, пам'ять, надію і безвідхід. Кеті, головна героїня книжки, намагається зрозуміти та прийняти своє дитинство і юність у привілеїованій школі-інтернаті Гейлшем та поза нею, свою інакшість від людей та обране для самої Кеті та її найближчих друзів призначення бути донором. Це довга дорога зі спогадів, відчуттів, одкровень, які поволі вибудовують для героїв нову картину світу.

«Подив і тремтіння» — найвідоміший роман бельгійки Амелі Нотомб, який з'явиться в українському перекладі у «Видавництві Старого Лева». Книжка номінувалася на Гонкурську премію, була удостоєна премії Французької академії. В основі роману — глибокий конфлікт двох традицій і культур: Сходу й Заходу. Героїня переїздить в Японію і влаштовується на роботу у велику токійську компанію. Дівчина намагається приносити користь, але ментальне провалля, яке пролягло між нею й роботодавцями, постійно призводить до неприємностей. Нотомб примушує читача сміятися, лякає, дивує та врешті-решт вивертає навиворіт міф про Японію, збудувавши сюжет навколо психологічної дуелі двох молодих красивих жінок.

«Хлопчик у смугастій піжамі» — роман, написаний ірландським письменником Джоном Бойном. Історія, що відбувається на тлі Другої світової війни, розказана від імені 9-річного німецького хлопчика Бруно, який безтурботно живе в прекрасному п'ятиповерховому будинку в Берліні разом зі своєю родиною і дружинами. Бруно разом із сім'єю переїжджає до нового дому у загадковому місці Геть-Звідси, де його батька призначають комендантом концтабору. Випадково він знайомиться з єврейським хлопчиком Шмулем, маленьким

в'язнем. Між ними зароджується справжня дружба, яку, однак, розділяє колючий дріт. До чого можуть привести різні погляди на світ, дивна логіка дорослих, а також сила долі й божевілля випадку? Про це і навіть більше розповідає дивовижна книжка. Схожу тему, тему Голокосту, піднімає Іда Фінк — польсько-ізраїльська письменниця — у книзі «Подорож».

Рoman Marti Holl Kellie "Бузкові дівчата" натхнений життям реальної героїні Другої світової війни, він розкриває історію любові, спокути і секретів, які приховувалися протягом багатьох десятиліть. Кароліна Феррідей працює у Французькому консульстві у Нью-Йорку. Але її життя кардинально змінюється, коли гітлерівська армія вторгнеться до Польщі у вересні 1939 року, а невдовзі у 1940 році окуповує Францію. Це захоплива книжка про подолання мирними людьми тих випробувань, з якими їх зіштовхнула війна. Келлі майстерно доповнила історичне тло чудовими персонажами.

Рoman південнокорейської письменниці Хан Канг «Вегетаріанка», відзначений Міжнародною Букерівською премією, - це тривожна, заплутана та місцями моторошна сповідь людей, життя яких міняється після того, як Джінг-хан, головна героїня твору, раптово приймає рішення повністю відмовитися від тваринної їжі. Книга досить відверто показує, що може відбутись з нами у світі, де править байдужість, хіть та слабкодухість.

До бібліотеки надійшли також твори Світлани Алексієвич, білоруської письменниці та публіцистки українського походження, лауреатки Нобелівської премії з літератури 2015 року, - «Час second-hand (кінець червоної людини)», «Останні свідки. Соло для дитячого голосу», «У війни не жіноче обличчя», «Цинкові хлопчики».

Також для шанувальників світових бестселерів з'явилися нові україномовні видання Джорджа Орвелла «1984», Айн Ренд «Атлант розправив плечі» та ін.

Любителі фентезі можуть взяти на абонемент популярні романи Джорджа Мартіна («Гра престолів» - перший роман з циклу «Пісня льоду й полум'я», а також друга, третя і четверта частини – «Битва королів», «Бенкет круків», «Буря мечів»), Джона Толкіна («Володар перснів»,

«Сильмариліон»). А ще - романи українських авторів - Марини та Сергія Дяченків (трилогія «Ключ від королівства», «Страт», «Темний світ. Рівновага», «Варан», «Віта Ностра»).

«...Одного разу, прокинувшись, ти бачиш за вікном вогонь. Ти його не розпалював. Але гасити його доведеться й тобі...» - слова, що характеризують новий роман Сергія Жадана «Інтернат». Події відбуваються на Донбасі протягом трьох зимових днів 2015 року. Тридцятирічний вчитель української мови на ім'я Паша виrushає до міста, щоб забрати звідти свого племінника, який живе в інтернаті. Час для здійснення такої мандрировки, однак, не зовсім підходящий, адже українська армія саме покидає місто, яке оточуєть сепаратисти.

Взагалі значну частину книжок становлять твори сучасних українських письменників – В. Шкляр, В. Винничук, А. Кокотюха, С. Жадан, Макс Кідрук, О. Ульяненко, В. Лис, С. Лойко, Г. Вдовиченко, Люко Дашибар, Л. Таран та ін. Твори вітчизняних письменників потребують окремого, розгорнутого огляду, який ми плануємо опублікувати в наступному номері газети.

Окрім художньої літератури, надійшли цікаві видання про українську культуру (Герус Л. «Українська народна іграшка», Косміна О. «Українське народне вбрання», Вечерський В. «Українська дерев'яна архітектура»); бізнес-література (Пекар В. «Різnobарвний менеджмент. Еволюція мислення, лідерства та керування», Коллінз Дж. «Від хорошого до величного. Чому одні компанії прориваються, а інші – ні», Андерсон К. «Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів»), література про виховання та освіту (Греєс А. «Школа навиворіт. Що робити якщо...? Ситуації, які можуть трапитися з дитиною в школі», Робінсон К. «Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту», Чапай А. «Тато в декреті. Про що не питаютъ жінок»).

За матеріалами інтернет-джерел

Знайомтеся: українська екстеріорика у фонді бібліотеки

В останні дні 2017 року мимоволі замислюєшся над подіями року, що минув, згадуються цікаві моменти нашого колективного життя. Наразі пригадується, як ми під час запланованого упорядкування фонду української екстеріорики познайомилися з деякими періодичними виданнями, які становлять велику культурну та освітню цінність.

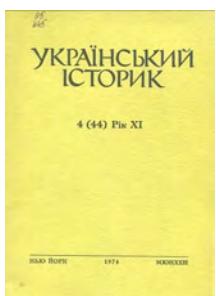
До слова, екстеріорика – сукупність публікацій (книги, періодика), що мають той чи інший стосунок до певної країни та/або нації, але виданих за її межами. Діаспорна періодика представлена у нас невеликою кількістю назв, та є надзвичайно різноманітною за змістом. Найчисельнішим, з-поміж наявних у бібліотеці, є часопис Організації українських націоналістів (ОУН) «Визвольний шлях». Він був заснований у 1948 році та видавався до 2004-го в Лондоні Українською видавничою спілкою як суспільно-політичний місячник. Спочатку журнал був призначений для ОУН, а потім став розповсюджуватися між усією діаспорою Європи і Америки та, підільно, в Україні. В нашій бібліотеці зберігаються випуски з 1991 по 2002 роки. У часописі публікувалися як ідеологічні матеріали (праці Дмитра Донцова, Ярослава Стецька, Степана Бандери та ін.), так і наукові дослідження (переважно з історії та літературознавства), а також художні твори.

Суто науковим часописом є щоквартальник «Український історик» (зберігаються випуски з 1965-1974 рр.). На його шпальтах друкуються праці вчених-емігрантів, присвячені історії України, архівні публікації, рецензії, бібліографія, хроніка. Зазначені матеріали не мали нічого спільногого з радянською інтерпретацією історії України, тому в УРСР не могли бути опубліковані.

У фонді нашої бібліотеки також зберігаються деякі примірники журналів «Самостійної України» (1999-2000 рр.) та «Український Самостійник» (1966-1971 рр.). Ці видання становлять значний інтерес для тих, хто цікавиться національно-визвольним рухом України.

Для читачів вищезазначені періодичні видання доступні для ознайомлення в читальному залі бібліотеки.

Маргарита Леонідівна Мельниченко, завідувачка сектору відділу книгосховища



У світі сучасної прикладної літератури



У відділі технічної та сільськогосподарської літератури 2017 рік був відзначений циклом нових пізнавальних виставок за різними тематичними напрямками - від черевичок в стилі хенд-мейд до стилю лофт в дизайні квартири.

В наше життя вихором вносяться кращі інноваційні напрямки: суші і молекулярна кухня, фешн-дизайн і нейл-арт, декупаж і вишивка стрічками, квілінг, квілт, чудесні квіти з фоамірана і багато-багато іншого.

Приміряти на себе італійську в'язану моду 2017, ознайомитися з авторським трендом валяних чобітків і отримати керівництво до дій, прогулятися влітку по саду Челсі, ознайомитися з новинками високої садової моди 2017 і в цьому році мали змогу наші користувачі. Надходження у відділ нової періодики дозволяє співробітникам нашого відділу організовувати актуальні виставки, так би мовити «на гребені хвилі». Візуальна частина виставок виконана співробітницями відділу, справжніми майстринями, які не тільки знають теоретичну частину, а й досить успішно, з великим ентузіазмом, втілюють в життя світові тенденції в рукоділлі.

Література, що знаходиться в нашему відділі, цікава не тільки рукодільницям, а й чоловікам, «майстрам на всі руки». Для них у нас є книги і періодика про дизайн інтер'єрів, будівництво і ремонт будинків та квартир, про нововведення раціоналізаторів і винахідників, рибну ловлю, благоустрій дачі, аграрну сферу, нові технології. Смарт-годинник, кросовер, моноколесо ... куди мчить технічний прогрес?!

Марина Сергіївна Овасапова, бібліотекар відділу технічної та сільськогосподарської літератури





Парад бібліотечних ялинок

Новорічні свята не за горами, а ви, дорогі читачі ще не прикрашали оселю та головну героїню свята — ялинку? Тримайте порцію натхнення та цікавих ідей новорічних ялинок від креативних співробітників нашої бібліотеки!



Відділ обробки літератури та організації каталогів



Відділ обробки літератури



Відділ комплектування



РЕГІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР



РІЦ «Харківщина»



Науково-методичний відділ



Науково-методичний відділ

Науково-методичний відділ



Відділ технічної та сільськогосподарської літератури



Відділ книgosховища



Абонемент



Читальна зала



Чи знаєте ви, що харківська ялинка вважається найвищою в Україні, а в 2015 році вона була визнана найвищою і в Європі?

У 2014 р Харків прикрасила найвища новорічна ялинка в Україні. З тих пір на пл. Свободи на Новий рік встановлюють найвищу в Україні ялинку, висота якої - 36,7 м. Головна ялинка міста являє собою складну інженерну споруду вагою 30 т. Для ілюмінації ялинки підведено 500 км проводів. Кожен сезон композицію змінюють і допрацьовують. Тільки висота зірки на верхівці ялинки становить 4,7м. Ялинка не виглядає монументальною тому, що знаходиться на великій площі, насправді по висоті вона як 12-ти поверховий будинок.



Бібліографи – читачам



«Библиографы своим трудом объединяют целые народы. Подготовленные ими издания вплетаются в культурное и научное мировое пространство. Как нить Ариадны, выведшая Тесея из Критского лабиринта, библиография открывает новые горизонты и дает толчок для построения нового знания».

Джигелева П. Нить Ариадны. *Pro i contra*

...На столах творчий безлад: картотеки, книги, журнали, газети. Одна працює з комп'ютером, інша старанно заповнює каталожну картку, третя читає статтю в журналі. Раптом лунає голос відвідувача: «Відкладіть ваші книги і зверніть на мене увагу!». Ситуація, знайома всім бібліографам. Шановний читач, ми обов'язково звернемо на тебе увагу! Ми завжди готові до спілкування в будь-якому режимі, в тому числі і віртуальному, готові попередньо підібрати необхідну літературу по темі, із задоволенням відповімо на питання, що цікавлять тебе.

Одним із повсякденних функціональних обов'язків бібліографів є підготовка бібліографічної продукції. Це найбільш копітка і трудомістка робота. У поточному році співробітниками регіонального інформаційного центру «Харківщина» підготовлені наступні посібники, призначенні для широкої аудиторії.

Універсальне довідково-бібліографічне видання «Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2018 рік» містить фактографічний і бібліографічний матеріал про значні події історії, суспільно-політичного і культурного життя області, ювілеї уродженців краю та відомих діячів, чиє життя і діяльність пов'язана з Харківчиною.



До 60-річчя однієї з чудових установ Харкова - планетарію підготовлений покажчик «Храм астрономії», в якому зібрана і систематизована інформація за весь період його діяльності. Бібліографічний матеріал згруповано за розділами: Загальні праці; Від лекцій до шоу-програм; Форуми, конференції, семінари; Участь в акціях. Творчі зустрічі; Музей уфології та космонавтики «Космос»; Світ зірок та галактик: цікаво та пізнавально для всіх.



Усі посібники, підготовлені співробітниками РІЦ «Харківщина» за рік відображені в анотованому каталогі «Краєзнавча книга Харківщини. 2017». Каталог включає також бібліографічний опис книг краєзнавчого змісту, які надійшли до відділу в поточному році.

Більш детально ознайомитися з видавничою продукцією бібліотеки можна, відвідавши сайт бібліотеки — library.kharkov.ua.

Цього року виповнилося 70 років легендарному харківському альпіністові, почесному громадянину міста С.І.Бершову. До цієї дати була підготовлена книжкова виставка «Альпініст - універсал», яка надихнула нас випустити біобібліографічний покажчик ««Сніжний барс» або Прогулянки по вертикалі». Посібник містить довідкову та фактографічну інформацію про життєвий шлях харківського альпініста, що згрупована за розділами: Альпінізм - це не спорт, це спосіб життя; Вище гір - тільки люди, Які їх підкоряють. Розділи «Гірські та літературні вершини С.Бершова», «Мало піднятися на вершину - треба з неї спуститися» містять бібліографію книг, статей, електронних ресурсів про життя і творчий шлях знаменитого харків'янина. Крім того, покажчик забезпечений цікавими додатками - «Восьмитисячники, підкорені харків'янами», фотографії.



*В уходящем году, впрочем, как и всегда
Готовим много печатной продукции
Познакомиться с ней не составит труда
Не нужна даже будет инструкция.*

*Важен наш календарь –
он подскажет всегда
Юбилей или дату, событие...
Указатели наши в тренде всегда!
Юбиляры не будут забытыми...*

*Пришел декабрь – и радостно душе
Ведь скоро НОВЫЙ ГОД,
А значит – ОБНОВЛЕНИЕ!
Не важно сколько прожито уже
Ведь главное – твои СПРЕМЛЕНИЯ!*

*Пусть году УХОДЯЩЕМУ
Подводим мы итог – глядим уверенно
Ведь сделано НЕМАЛО!
С НАДЕЖДОЙ мы уходим в новый год
А это значит – многому НАЧАЛО!*

«Зимові свята на Слобожанщині»

Матеріали до передноворічного, краєзнавчого майже наукового дослідження РІЦ «Харківщина»

Астеріском (*) позначені факти, що дійсно мали місце в історії Харківщини. Матеріал узятий із виключно правдивих джерел. Представлені окремі розділи.

Розділ 1. Цікаві факти

«На Харьковщине лишь один раз за всю историю до Рождества не было зимы – в 1821 г. (зима началась только... после Крещения). До этого времени глубочайшая грязь успела высохнуть и выросла густая трава. Очевидец писал: «девушки босиком играли в горелки на зеленой траве

в одних платьях. До самых Крещенских праздников скот находился на подножном корме, а мышки носились в воздухе столбами».*»

«В 1839 г. картина была противоположной – «за одну предрождественскую ночь выпало столько снега, что харьковцы были вынуждены вылезать сквозь трубы

или пробивать дыру в крыше чтобы выйти на свет Божий*. «2 ноября 1853 г. к вечеру началась сильная буря. Со многих домов сорваны железные крыши (не говоря уже о соломенных), опрокинуты заборы», – писали «Харьковские губернские ведомости». «Некоторые из крыш, свернувшись в безобразный комок, с грохотом скатывались во

двор или на улицу, сметая все на своем пути. Наступила холодная и снежная, напоминавшая 1839 г., зима 1853 г.*.»

«До конца 1860-х гг. спуск с Университетской горки в зимнее время был практически невозможен – то место, где сейчас лестница, превращалось в горку, и обыватели с нее катались на санях, зачастую разрушая лавки у реки. Лишь П.П.Дурново (харьковский губернатор в 1866 –1870 гг.) за собственные средства проложил по горке каменную лестницу.*»

Розділ 2. Новорічні гуляння

«Первый каток для катания публики в Харькове стал заливать увеселительный сад «Тиволи»*; в 1880 г. специально для детей и взрослых был даже выстроен ледяной дом*, который так понравился публике, что с той поры его делали ежегодно, украшая иллюминацией.»

«В начале XX ст. катки устраивали в садах «Тиволи»*, «Бавария»*. Так же их организовывали общества приказчиков, спортсмены обществ «Гельферих Саде»* и «Феникс»* на футбольных стадионах, на реках Лопань и Харьков (о популярности катков говорит отчет* одного из магазинов о продаже к январю 1908 г. 800 пар беговых и фигурных коньков и оформлении срочно-го заказа на поставку еще 1000 пар).»

«Спортивные соревнования по бегу на коньках и фигурному катанию проходили в Харькове вплоть до февральской революции 1917 г.»

Розділ 3. Різдво та Новий рік на Харківщині століття тому

«После Рождества 1901 г. газета «Южный край» рассказывала о праздничном разгуле: «На первый день праздника винные лавки, рестораны и трактиры были закрыты, но мастеровые и вообще серый люд, запасшиеся заблаговременно «монополькой», принеся обильную дань Бахусу, высыпал для прогулки на улицу. Тут-то и начались песни, ссоры и драки. Дошло до разбитых голов...»*

«В 1906 г. авторы газеты заметили, что настроение «разгуляться по полной охватило и интеллигентные слои харьковцев». Вот что писал «Южный край»: «количество нетрезвых было весьма велико, намного больше, чем в прежние годы, хотя не было больших общих драк, все же помещения при местных Участках были настолько переполнены, что пришлось многих «пьянеющих» развозить по домам за невозможностью «призреть» их в закрытом и надежном месте. Было замечено, что попадали в такую переделку не одни только простые горожане, но случалось, что на попечении бывали люди, совсем заметные по своему положению»*.

«В 1909 г. «Южный край» писал: «Сегодня веселящийся Харьков, по обычаю, очень шумно намерен встретить Новый год.

Все рестораны, начиная от «Гранд-Отели» и заканчивая самыми дешевыми, объявили о торжественных встречах с оркестрами музыки, с цветами для дам и с сигарами для мужчин. Все театры – Грикке, Муссурин, Малый – устраивают маскарады, привлекая публику особыми призами. Обычный большой маскарад состоялся в оперном театре»*.

«В 1913 г. «С каждым годом ночь под Новый год все более и более проводится шумно и вне дома – в театрах, ресторанах и маскарадах. Все большая и большая масса лиц принимает в этом новогоднем веселии участие – даже самые патриархальные семьи допустили это новшество и охотно выполняют весь ритуал», – писал «Южный край».*

А далі – війна, революція, і стало не до веселих застілль...

Розділ 4. Ялинка

«В дореволюционное время буржуазия всегда устраивала на Новый год своим детям елку с игрушками и серпантином, а дети рабочих с завистью подсматривали через окно за их весельем и тоже мечтали о елке.»

«Сразу после революции 1917 г. никаких официальных запретов ёлки и Рождества не вводилось* и ёлка стала редкостью в домах, не в результате специальных запретов, а из-за экономических проблем. В начале 1918 г., в канун праздника, М.Горький и А.Бенуа даже выпустили подарочную книгу для детей «Ёлка»*, оформленную самыми известными художниками. На обложке была нарисована наряженная ёлка, вокруг которой в весёлом хороводе кружились Дед Мороз и лесные звери.»

«Ситуация резко изменилась в 1922 г., когда в стране стартала кампания за преобразование праздника Рождества Христова в «комсомольское рождество» (комсвятки)*. В этот день на предприятиях читали доклады, разоблачающие «поповские» корни Рождества, делали «живые картины». На второй день праздника (26 декабря) организовывали уличные шествия, на третий – устраивали маскарады в клубах.»

«В 1928 г. эти меры признали неэффективными и вовсе отменили день Рождества, а вместе с ним и ёлку* как намек на религию и «поповский обычай» (осуждался и Дед Мороз, вошедший в праздничный ритуал за пару лет до революции). Перед Новым 1929 г. запретили любые празднования «поповских обычаем». Новый год в стране отмечали массовыми гуляниями, застольями, походами в лес. Но новогодней елки и персонажей, без которых немыслим современный праздник, не было*.

«В 1935 г. И.Сталин пересмотрел праздничные традиции – Елка стала советской и новогодней*. Газета «Правда» 28 декабря писала: «к Новому году в школах, в детских домах, в дворцах пионеров, в детских клубах, кино и театрах – везде должна стоять елка! Не должно быть ни одного колхоза, где бы правление вместе с комсомольцами не устроило бы накануне Нового года Елку для своих ребятишек.»

«А уже 30 декабря 1935 г. во Дворце пионеров в Харькове состоялась первая в Советском Союзе Новогодняя елка* (её высота была 3 метра).»

«Очень быстро завезли елки, но наряжать их было нечем (заводы прекратили выпуск игрушек). Тогда в городе скупили всю цветную бумагу, картон, клей и краски – взрослые сами сделали игрушки, добавили конфеты и яблочки. Роль Деда Мороза исполнял Дед Урожай* – он был заводилой всех игр и фотографировался с детьми.»

«Праздник длился шесть часов*. На новогоднем балу побывали 1200 школьников* (ученики средних и старших классов – отличники*). Все были в карнавальных костюмах. Веяния времени сыграли свою роль: под ёлкой появились матросы, герои гражданской войны, горнисты, рекордсмены-стахановцы, полярники. С тех пор традиция проводить Новогодние елки распространялась по всей территории Советского Союза.»

«В 1936 г. власти Харькова поставили елку не только в здании Дворца пионеров, но и на улице*. 5-метровую сосну установили почти напротив нынешней мэрии. В начале ул. Пушкинской главную Елку города устанавливали вплоть до 1941 г.»

«С 1936 г.* Елка стала атрибутом отделённого от Рождества праздника Нового года. Появилась традиция – под бой домашних часов или под бой кремлёвских курантов, передававшийся по радио, поднимать бокал шампанского с новогодним тостом.»

«В 1937 г.* на Елке вместе с Дедом Морозом появилась внучка Снегурочка (до этого она была известна только как персонаж пьесы А.Островского (ни в одном обряде всемирной рождественской традиции подобного женского персонажа не существует, это уникальное явление, связанное только с нашей новогодней ёлкой).»

«После Победы традицию ставить Ёлку воскресили в парке им. Горького*. Образы елочных игрушек были навеяны временем: если дооценные игрушки – горнисты, ракеты, стратостаты и дирижабли, – то в войну на ёлках появились игрушечные танки, солдаты, собаки-санитары. Только в 50-е годы появились сказочные персонажи: снеговики, снегинки, клоуны, красные шапочки, звездочки. На ёлке горели гирлянды электрических лампочек. Под ёлкой ставились гипсовые или ватные Деды Морозы и Снегурочки.»

Продовження в наступному номері



Декілька причин ...

Мозок - це «м'яз», який теж можна тренувати. Якщо вам здається, що цей процес обов'язково повинен бути нудним і виснажливим, то ви помиляєтесь! Час, витрачений на хобі, теж сприяє розвитку розумових здібностей. До того ж, хобі позитивно впливає на психологічний стан. Вчені доводять, що захоплені люди менше страждають неврозами і серцево-судинними захворюваннями. Такі заняття сприяють розвитку креативності, допомагають поглянути на життя з іншого боку. Саме різнопланові хобі допомагають співробітникам нашої бібліотеки розвивати креативність і привносити в щоденну роботу нові ідеї.



Прикраси з бісеру Травіна О.М.

Hand-made

Декупаж, в'язання, орігамі... Список довгий, обирати вам. Такий вид хобі особливо корисний людям творчих професій, адже стимулює креативність. А якщо таке хобі переростає у пристрасть, мозок постійно знаходиться в тонусі, і ви сповнені неординарних і цікавих рішень.



Чарівна голка (Мельниченко М.Л.)



Вироби співробітників відділу техн. літератури



Сакральна мотанка
(Мельниченко М.Л.)



Магія візерунку
(Малюк Л.І.)



Модні в'язані кардигани
(Грачова Н.М.)



Театральна студія
«Я+Ти» (Долженкова Т.О.)

Знайти хобі до душі !



Відчайдушні мандрівниці
(РІЦ «Харківщина»)

Туризм

Можна сказати, що життя починається там, де закінчується ваша зона комфорту. Похід в гори чи подорож на інший континент – це завжди пригода, яка стимулює мозок ефективно працювати. Нові враження змінюють вас і дарують натхнення. Пригадайте, як повернувшись з подорожі ви відчули себе новою людиною. Але необов'язково їхати далеко – подорожуючи цікавими місцями в межах рідної країни, можна чудово відпочити та набратися позитивних емоцій.



Читання

Кожна нова книга – це теж подорож, здатна змінити ваше життя. Книги стимулюють мозок відтворювати образи, передані автором, а це розвиває вашу уяву.

Найфотогенічніша з книгою (Сурова Ю.М.)



Pole-dancer (Ручка В.С.)

Спорт

Хоч як багато ви подорожуєте або читаєте, без спорту не обйтись. Особливо це стосується офісних працівників. Помножте користь на 3, адже окрім фізичних навантажень, людина почувється щасливою від спортивних здобутків і зміцнює здоров'я. Варіантів безліч – фітнес, танці, плавання. Бувають і незвичні види. Наприклад, популярним зараз є танець на пілоні (pole dance) - вид спорту, який поєднує танець з гімнастичними вправами на пілоні.



М'яка іграшка (Травіна О.М.)



Кондитерське мистецтво (Конопля Л.М.)



Поцілована вранішнім сонцем...

Зaproшуємо всіх до Японії, дивовижної країни. Краще назвати її «країною навпаки», настільки там все незвично для нас. Кішки без хвостів. Сади з каменів. Пальто подають жінкам. Кермо в машині з правого боку. Тут пишуть зверху вниз, їдять паличками, сплять на підлозі. Взуття залишають біля порога. Вірші не мають рими. Писемність не віддільна від малювання. Поклони тут цілій ритуал, чаування представляє собою обряд, а ікебана і бонсай - ціла наука. І ще багато-багато інших цікавих речей.

Японія - країна високої культури та суцільної грамотності, де навчанню й вихованню дітей приділяється велика увага з раннього дитинства. Тут органічно поєднується те, що, здавалося б, несумісне. Реальнє втілення науково-технічних досягнень - побудова мегаполісів-гіантів, з їх хмарочосами, стрімким темпом життя, величезними інформаційними та людськими потоками, високими швидкостями в найширшому сенсі, - не скасовує традиції неспішного милування природою, споглядання, естетичного сприйняття дійсності.

З метою активізації двостороннього співробітництва, зміцнення зв'язків між Україною та Японією, а також на виконання домовленостей, досягнутих за результатами офіційного візиту Президента України до Японії, 2017 рік оголошено Роком Японії в Україні. У рамках цієї ініціативи передбачено проведення низки тематичних заходів на державному і місцевому рівнях, в тому числі в бібліотеках.

Японія — дуже цікава країна з безліччю традицій, особливостей і правил поведінки, незвичних для західної людини. Щоб познайомити користувачів з деякими фактами про цю незвичайну країну, протягом всього року у читальній залі Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки відбувалися заходи, присвячені Року Японії. Експонувалися книжкові виставки «Японія. Країна вранішнього сонця», «Йокосо - ласкато просимо». Читачі мали змогу познайомитися з географією, історією, культурою, невичерпаністю традицій, звичаїв, з японським характером, дипломатичними і економічними відносинами України з Японією, міфами і легендами Давньої Японії. І особливо - з літературою японських авторів, творчістю Юкіо Місіми, Ясунарі Кавабати, Дзюніті Ватанабе, Сюгоро Ямamoto, Кобо Абе, Акутагава Рюноске.

Подорож поетичною Японією здійснили разом із поетом-мандрівником, одним із визначних представників японської поетичної школи Мацуо Басью. Адже до віршів у японців особливе ставлення. В Японії існували цілі школи хоку. Керівників таких шкіл призначав сам

імператор. Це єдина країна в світі де існувало міністерство поезії. Якщо хтось хоче зрозуміти особливий колорит японців, зверніться до книг Харукі Муракамі, якого називають абсолютним майстром слова, легендорою сучасної японської літератури.

Але не тільки в стінах бібліотеки проходили заходи присвячені року Японії: працівники бібліотеки із задоволенням проводили заходи у школах міста. Так у школі №2 відбулась інформаційна година «Цікаві факти про Японію і японців». Школярі мали змогу за допомогою інтерактивних ігор дізнатись про культуру та традиції Японії. Особливо їм спо-

добалась гра «правда чи брехня», де на їх розсуд були представлені десять стереотипів про Японію, які потрібно було спростовувати або підтвердити.

А співробітники міського абонемента провели в вечірній школі №3 віртуально-пізнавальну екскурсію «Японія – країна див». З цікавістю та жвавим обговоренням подивилися відеофільм про японських однолітків, про навчання в школах, про особливості навчального та виховного процесу, про культуру Японії. Методика виховання дітей в Японії є унікальною і не схожа на інші. Фільм дуже сподобався аудиторії і після перегляду в класі школярі з зацікавленістю порівнювали японські та українські школи.



Співробітники відділу технічної та сільськогосподарської літератури підготували виставку «Поцілована вранішнім сонцем», яка знайомить зі стравами японської кухні, інтер'єром та побутом японських домівок, технікою орігамі, складанням ікебани. Цими виставками намагались відкрити завісу унікальності Країни Вранішнього Сонця – Японії.



Азійський менталітет, помножений на століття ізоляції, вдале поєднання традицій і сучасності, дійсно високий рівень передових технологій, плюс ієрогліфічне мислення і настороженість до усього чужого – весь цей «мікс» робить Японію для нас такою привабливо-недосяжною і незбагненно-загадковою.

Якщо запитати у пересічної людини, що вона знає про Японію, більшість людей скажуть, що це країна сакури, гейш і кімоно. Але, виявляється, в Країні сонця, що сходить, є ще багато цікавого. Адже Японія - дивовижна країна. І в Рік Японії в бібліотеці читачам ця країна відкрила свої таємниці та загадкові традиції.



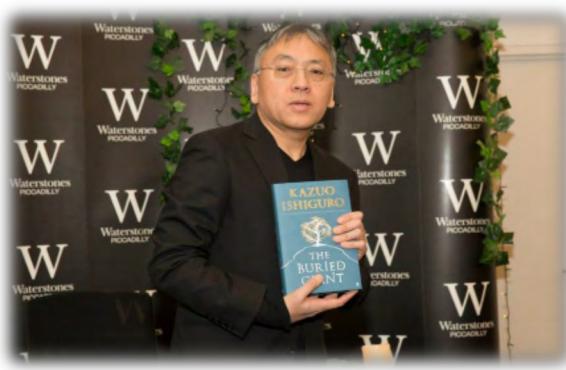
Оксана Миколаївна Парамошина,
бібліотекар читальної залі

Цікаві факти про «країну навпаки»

- * У Японії їдять дельфінів. Із них варять супи, готують кусіякі (японський шашлик), навіть їдять сирим. У дельфіна досить смачне м'ясо, з яскраво вираженим смаком, і зовсім несхоже на рибу.
- * У всіх країнах світу ми звикли бачити зелене світло світлофора, але Японія вирізнилася і тут! Японський "зелений" сигнал - синій. Так склалося традиційно, що синій колір означав дозвіл на дію.
- * У Японії на вулицях можна побачити вази з парасольками. Якщо починається дощ, можете взяти будь-яку, а потім, коли дощ закінчується, ставите в найближчу вазу.
- * У Японії навчальний рік починається першого квітня. До речі, в японській мові у місяців немає назв, замість цього вони позначаються порядковими номерами.
- * У Японському метро є вагони тільки для жінок. Їх приєднують вранці, щоб у час пік ніхто не домагався дівчат.
- * У багатьох японських компаній є ранкова зарядка для працівників, також працівники можуть спати на роботі і за це їх не карають.
- * У північних містах Японії всі тротуари з підігрівом, тому тут ніколи не буває ожеледиці.



Книжкові новини з Японії



- * У столиці Японії - Токіо - відкрився гостел «Book And Bed», у якому замість кімнат і ліжок здаються відсіки на книжкових полицях, де можна провести ніч або кілька годин, читаючи книги англійською чи японською мовами.
- * У Японії створили робота, який дає можливість читати бібліотечні книги, навіть не заходячи до бібліотеки. Керування ним здійснюється через Інтернет. Машина здатна вибрати книгу і механічними пальцями перегортати сторінки, передаючи вміст на дисплей користувача. Робот створений для людей, які не мають часу або ж можливості ходити до бібліотеки. Також його перевагою є те, що він може «обслуговувати» читачів навіть уночі, коли книгозбирня для звичайних відвідувачів зачинена.
- * Британський письменник японського походження Казуо Ішігуро став лауреатом Нобелівської премії-2017 з літератури. Ішігуро отримав премію як письменник, «який в романах великої емоційної сили розкрив прірву під нашим ілюзорним почуттям зв'язку зі світом». Казуо Ішігуро народився 8 листопада 1959 року в Японії, однак вже у 1960 році його батьки переехали до Великобританії. Літературна кар'єра почалась у 1981 році. Роман Ішігуро «Залишок дня», виданий у 1989 році, отримав Букерівську премію, був екранізований у 1993 році та мав 8 номінацій на кінопремію «Оскар». Роман «Не відпускати мене» журнал Time включив до списку 100 найкращих англомовних романів з 1923 до 2005 року, а Ішігуро - до списку 50 найкращих письменників Великобританії з 1945 року.

Видання Харківської обласної
універсальної наукової бібліотеки
Вміщує матеріали укр. та рос. мовами
Редактор-упорядник: М.М.Самойлова
Відповідальна за випуск: Н.І.Шостко
Запрошуємо читачів та співробітників до співпраці!

61003 Харків, вул. Кооперативна, 13/2
тел. (057) 731-31-32,
email: cool.metod2011@gmail.com

ХОУНБ
library.kharkov.ua
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

Книгоайсберг абонементу

Лідери читання 2017 року

